

Сергеј Јесењин

Одувијек има тајних веза

између њесника и бреза, записао је песник Добриша Цесарић.

Какве су то везе, јесу ли тајне, којим су осећањима повезане, каквим су тоновима испеване, сазнаћеш кад прочиташ ову песму.

БРЕЗА

Под прозором мојим
Стоји бреза бела,
Снегом, као сребром,
Покривена цела.

На гранама танким
Са снежним первазом,
Звечкају кићанке
Украшене мразом.

И њише се бреза
У тишини сама,
И пахуље горе
У златним искрама.

А зора се вуче
Кроз шуме поспане,
И сребрним прахом
Обасипа гране.

Са руског језика превео Д. Маловић

БЕРЁЗА

Белая берёза
Под моим окном
Принакрылась снегом,
Точно серебром.

На пушистых ветках
Снежною каймой
Распустились кисти
Белой бахромой.

И стоит берёза
В сонной тишине,
И горят снежинки
В золотом огне.

А заря, лениво
Обходя кругом,
Обсыпает ветки
Новым серебром.

бреза – врста листопад-
ног белогоричног дрвета
перваз – оквир, обод
кићанке – украси

Сергеј Александрович Јесењин (1895–1925), руски песник. Рођен у месту Константиново, у Русији. Најпознатија дела: *Ана Сњејина*, *Црни човек* (поеме), *Исјовесѝ манјуја*, *Кафанска Москва* (збирке песама) и друге.

- ✿ Пред тобом је превод и оригинал песме. Ако учиш руски језик, нека твоји другари уживају у твом рецитовању. Ако таквих нема у одељењу, послушај са CD-а како песму на српском и руском језику рецитије драмска уметница.
- ✿ Бреза је прва објављена песма Сергеја Јесењина. Док си је слушао/ла, песма је у теби будила мисли, осећања, изазивала асоцијације, подсећала те на доживљаје. Исажи их.
- ✿ Доживљај зимског пејзажа Јесењин је преточио у песму. Којим песничким сликама, мотивима, речима? Наведи их.
- ✿ У пространом пејзажу песнику је за око запала бреза. Шта је на њој прво видео? Које је звуке чуо? Можда их је измаштао? Шта је постигао звучним мотивима у композицији песме?
- ✿ Опиши брезу – својим речима или стиховима песме.
- ✿ Бреза је усамљена. Шта *јори* у њеним *злаћним искрама*? Кога бреза симболише? Какву улогу има контраст у тој песничкој слици?
- ✿ Да ли се песник поистовећује са њом?
- ✿ Упореди први и други стих сваке строфе, а затим трећи и четврти. Коју улогу има контраст у тако обликованим и распоређеним стиховима?
- ✿ У песми има примера и за поређења и персонификацију. Пронађи примере за поређење. Које појаве и бића су персонификовани?
- ✿ Бреза ујутру и бреза увече су две слике пејзажа. Коју врсту пејзажа препознајеш у тим двама сликама?

Реши задатке на стр. 26 Радне свеске

Стари Келти су веровали у природне и натприродне силе, па и да духови живе у старом дрвећу. Надаље, веровали су да дрвеће добија снагу и моћ од Сунца, које се сматрало врховним бићем. Дрво брезе Келти су сматрали „дамом шуме”, а она је представљала поновно рођење, почетак и обнову јер је бреза дрво које прво добија лишће после зимског мртвила. Такође, брезу су повезивали са чистотом и невиношћу. Израдили су и хороскоп, а знакови носе називе дрвећа. У источној Европи и средњој Азији бреза је свето дрво. Симболизује, посебно у Русији, пролеће и девојку. Чистоту и невиност. Симболизује почетак и обнову. Бреза је име познате руске уметничке групе која је састављена само од девојака.

Римски писац Плиније веровао је да је бреза пореклом из Галије: „Од брезе магистрати имају снопове којих се сви боје, а корпари обруче и шибе које су им потребне за израду корпи и кошара.” Од брезе се израђују и свадбене бакље које, сматра се, доносе срећу на дан свадбе. Бреза је, као заштитни симбол, повезана са човековим животом.